

PÔSTNE KATECHÉZY

Šieste a deviate Božie prikázanie

"Nezoslmiľníš"

"Nebudeš žiadostivo túžiť po manželke svojho blízkeho"

Drahý bratia a sestry

Počas našich pôstnych katechéz sa zameriavame v tomto roku na desatoro. A dnes sa spolu pozrieme na ďalšie, veľmi dôležité dve prikázania, ktorej spolu úzko súvisia: Nezoslmiľníš a Nebudeš žiadostivo túžiť po manželke svojho blízkeho...

Sv. apoštol Pavol už v spomínanom liste Korinťanom píše: „A neviete, že vaše telo je chrámom Ducha Svätého, ktorý je vo vás, ktorého máte od Boha, a že nepatríte sebe? Drahé ste boli kúpení. Oslavujte teda Boha vo svojom tele.“ Pavlove slová sú svedectvom o veľkosti, dôležitosti a kráse ľudského tela. Sú svedectvom lásky Boha k človeku. No položíme si otázku: Čo zostáva z týchto chrámov, ako ich nazýva Pavol, po opakovaných nevernostiach manželov? Čo zostáva z týchto chrámov po opakovaných smilstvách a cudzoložstvách zo strany človeka? Sú to často svedectvá rozbitých manželstiev, ľudských sklamaní, nenávisť, podvodu. Sú to svedectvá ľudského egoizmu, sebecka a marenia ľudského šťastia...

Prikazy Boha „**Nezoslmiľníš**“ a „**Nebudeš žiadostivo túžiť po manželke svojho blízkeho**“ platia aj pre dnešnú dobu! Prečo? Pretože vždy to bola a vždy to bude jediná cesta ľudského šťastia. Tá najhlbšia ľudská prirodzenosť zostáva aj počas mnoho tisícročí nemeniteľná. Naplnenie ľudského šťastia človeku neprinesú telesné rozkoše či telesné radovánky. Dôkazom toho je nespočetné množstvo zaľúbených párov, ktoré toľko radováňok prežilo, že sa po pár mesiacoch spoločného života muselo rozísť pre rôzne ich egoistické dôvody. Človek si môže nájsť desiatky či stovky dôvodov pre naplnenie svojich egoistických, sexuálnych chýtok. Chceme tu teraz upriamiť pozornosť na jedno. Keď to tak zo svojím životom, zo svojím šťastím poriadne dokrútime, neobviňujeme z toho Boha. Lebo nedá sa spájať viera, naša nábožnosť s manželskou neverou, smilstvom, cudzoložstvom. Pretože naše telá majú byť svedectvom vyšších hodnôt, o ktorých nám hovorí Pavol: „*Bratia, vy ste Božia stavba... Neviete, že ste Boží chrám a že vo vás prebýva Boží Duch? Kto by teda Boží chrám zničil, toho Boh zničí. Lebo Boží chrám je svätý a ním ste vy.*“ Tieto slová patria každému jednému z nás, či je to manžel, či je to mladý človek, starý, alebo kňaz.

Isto sme sa už stretli s námietkou, prečo Boh, resp. prečo Cirkev je v tejto otázke taká prísna, neústupčivá, zaostaná, spiatočnícka. Či nedokáže pochopiť dnešného človeka, nechce mu dopriať ani toľko málo dobra popri tých mnohých problémoch a ťažkostiach života? Na tieto otázky či námietky je jedna odpoveď. Jediným dôvodom Krista, či Cirkvi, prečo je ich postoj takýto, je ich veľká láska k človeku. Tento postoj Krista nie je proti človeku, ale pre jeho dobro. Ako môžeme teda dobre vidieť, obe tieto prikázania vychádzajú z veľkej lásky Boha k človeku. Boh dáva človeku v sexualite veľký dar, za ktorý je človek zodpovedný. Človek sa ju musí naučiť poznať, správne vnímať a žiť.

Sexualitu človek spoznáva aj cez dar pohlavnosti. Pohlavnosť u človeka nemožno považovať za zlé, pretože nič prirodzené nemôže byť zlé. Človek má právo sexualitu žiť, pretože mu to patrí z podstaty jeho bytosti. Isteže, má to svoj čas, priestor a spôsob. Sú takí, ktorí v pohlavnosti vidia čosi zásadne zlého. Iní zase tvrdia, že pohlavnosť nemá mravný význam, že ju treba chápať a nasycovať ako každú prirodzenú potrebu (hlad, smäd). Sú to dve krajnosti, ktoré nie sú správne. Z kresťanského stanoviska či pohľadu nemôže byť ani reči o nejakom pohrdaní sexualitou. Kresťanovi nie je zakázané poznať hodnoty sexuality, o nich hovoriť, tieto realizovať, ale musí to byť pravdivo a pre pravdu. Pohlavnosť má byť pod vládou ľudského ducha. Telo, sexualita, nesmie ovládnuť ducha človeka, ale má byť pod jeho kontrolou. Sexuálny pud má v ľudskom spoločensťve spĺňať dve významné požiadavky:

1. má byť **prameňom naplnenia manželskej lásky**, ktorá pomáha niesť manželom kríž života,
2. má viesť ľudí svojou sprievodnou rozkošou k plodeniu, k udržaniu rodu.

Toto poslanie pohlavného pudu je uložené ľuďom samým Stvoriteľom človeka. Boh sám vyslovil: „*Plodte sa a množte a naplňte zem*“ (Gen 1, 28).

Medzi veľké hodnoty, ktoré nám pomáhajú na zemi šťastne a radosťne žiť a prísť do neba, patrí tiež čistota srdca. Pán Ježiš ju v „Reči na hore“ zaradil medzi hlavné požiadavky nového života: „*Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha*“ (Mt 5, 8). Čistota srdca spočíva v úcte k ľudskému telu a v ovládaní pohlavného pudu. V dôsledku dedičného hriechu je naša čistota veľmi krehká a zraniteľná. Preto musíme o ňu bojovať a strážiť si ju. Vytrvalá ochrana a pestovanie čistoty srdca je najmä v tom, že sa vyhýbame všetkému, čo by nám ju mohlo ohroziť. Chránime sa zlých kníh, neslušných obrazov, nevhodných priateľstiev a podobne. Tu osobitne platia slová Svätého písma: „*Kto miluje nebezpečenstvo, zahynie v ňom!*“ (Sir 3, 27) Naša čistota sa prejavuje aj v rečiach, keď o ľudskom tele rozprávame iba s úctou. Určite dvojzmyselné vtipy nepomáhajú, ale skôr ničia čistotu ľudského srdca. Naše oblečenie má byť vždy slušné, aby nikoho nepohoršovalo. Na obranu čistoty používame aj pomôcky a zbrane: modlitbu, sviatosť a sebazaprenie. Vyskúšanou pomôckou pri ochrane čistoty je najmä modlitba k Panne Márii. Veľmi účinne nám pomáha aj pravidelné pristupovanie k sviatosť zmiernenia a najmä časté sväté prijímanie. Najúčinnějšíou zbraňou pri obrane čistoty je sebazaprenie.

Ďalšími hriechmi a previneniami proti čistote sú:

1. **Smilstvo** - je pohlavný styk dvoch slobodných. Ten, kto hľadá túto rozkoš mimo manželstva, prehreší sa proti prirodzenému poriadku a spácha smilstvo.
2. **Cudzoložstvo** - je pohlavný styk slobodného so žijúcim v platnom manželstve. Za osobitne ťažké treba pokladať cudzoložstvo vo dvoch manželstvách, kde sú zasiahnuté aj deti.
3. **Prostitúcia** - ide o oddanosť pohlavnej aktivite za peniaze, o predávanie tela. Je buď verejná (verejné domy), alebo tajná. V prostitúcii ide o hrubé zneužívanie ľudskej bytosti, o fyzické a duchovné otroctvo.
4. **Krvismilstvo** - ide o pohlavný styk medzi blízkymi príbuznými, ktorí podľa prirodzeného a cirkevného zákona nemôžu žiť v manželstve, pretože je tu prekážka.
5. **Svätokrádež** - pohlavná aktivita poškvrňuje Bohu zasvätenú osobu, ktorá sa zasvätila sľubom čistoty.
6. **Znásilnenie** - ide o násilne vykonanú pohlavnú aktivitu na žene či na dievčati.
7. **Homosexualita** - je pohlavný vzťah medzi osobami rovnakého pohlavia. Takýto človek je pozvaný k tomu, aby vládol svoju zvrátenú žiadostivosť podobne ako ktorúkoľvek inú hriechu túžbu.
8. **Masturbácia (onánia, sebakákanie)** - je úmyselné dráždenie pohlavných orgánov na vyvolanie sexuálnej rozkoše. Odborne sa tiež volá ipsácia - z latinského slova ipsum - sám. Mohli by sme to preložiť ako zosamotnenie, či zosebtenie. A tu vidno, k čomu vedie tento hriech a ako môže deformovať človeka.
9. **Pornografia** - ponúka verejnosti pohlavnú scénu, patriace do najintímnejšej oblasti života. Hrubo uráža posvätný účel pohlavného života.

← **späť na Úvodnú sekciu**